

Sarajevo, 04.11.2019. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINACIJSKIM TRŽIŠTIMA
28.10.2019.- 01.11.2019.

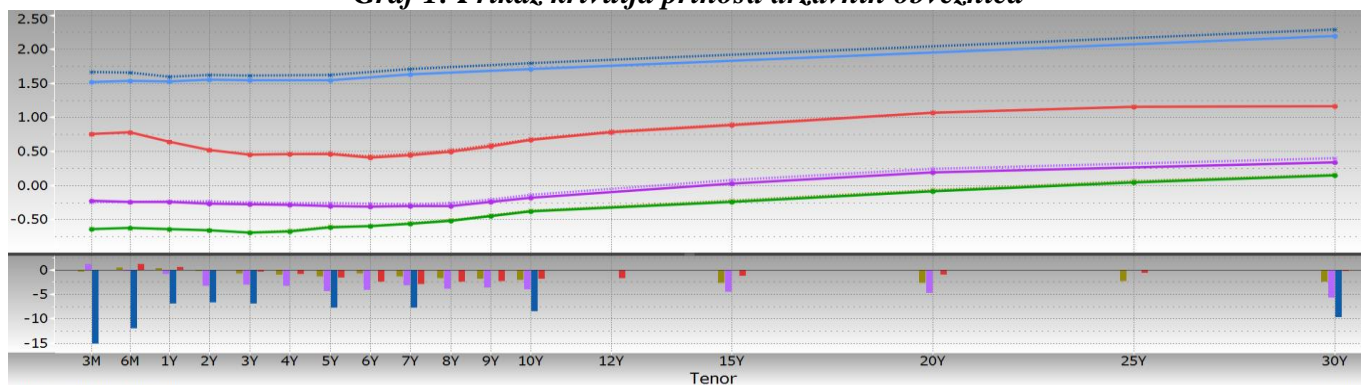
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona		SAD		Velika Britanija		Japan	
	25.10.19	1.11.19	25.10.19	1.11.19	25.10.19	1.11.19	25.10.19	1.11.19
2 godine	-0,65	-0,66	1,62	1,55	0,52	0,52	-0,23	-0,26
5 godina	-0,60	-0,61	1,62	1,54	0,48	0,46	-0,26	-0,30
10 godina	-0,36	-0,38	1,79	1,71	0,68	0,66	-0,14	-0,18

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi	
	18.10.19	25.10.19
3 mjeseca	-0,605	-0,618
6 mjeseci	-0,610	-0,632
1 godina	-0,626	-0,625

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 01.11.2019. godine (pune linije) i 25.10.2019. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Pozitivna očekivanja mogućeg postizanja trgovinskog dogovora između SAD i Kine su početkom proteklog tjedna nastavila da utječu na smanjenje potražnje za sigurnijim investicijama. Također, odluka EU da odobri još jedno produženje roka za Brexit se pozitivno odrazila na tržišna kretanja, pa su prinosi sigurnijih obveznica eurozone bilježili rast. Ipak, usljed očekivanja odluke Feda, već narednog dana prinosi su korigirani na niže. Smanjenje prinosa je nastavljeno do četvrtka, kada su prinosi zabilježili najveći pad, a nakon što su se pojavile špekulacije o upitnosti dugoročnog rješavanja trgovinskih nesuglasica, kao i zbog slabih ekonomskih podataka objavljenih za tržište SAD tog dana. Naknadna priopćenja koncem tjedna, koja upućuju na suglasnost SAD i Kine o pitanju mogućnosti skorijeg potpisivanja „faze 1“ trgovinskog sporazuma, su utjecala na blagi rast prinosa. Prinosi njemačkih obveznica su u odnosu na prethodni tjedan zabilježili blagi pad između 1 i 2 bazna boda. S druge strane, prinosi italijanskih obveznica su povećani između 2 i 4 bazna boda. Početkom prošlog tjedna objavljeni su rezultati regionalnih izbora u regiji Umbria, na kojima je stranka Liga, bivšeg zamjenika premijera Salviniya, osvojila 58% glasova, čime je potvrđena važna politička uloga ove stranke usprkos tome što ovog ljeta nije uspjela da održi vlast na državnoj razini. Također, agencija za dodjelu kreditnog rejtinga S&P je zadržala nepromijenjenim „negativne izgled“ rejtinga Italije (BBB) usprkos priličnom padu

cijena obveznica ove zemlje od svibnja, te očekivanjima da bi mogla donijeti odluku o promjeni ovog statusa na „neutralan“ ili čak i „pozitivan“. Sve navedeno je utjecalo na rast prinosa italijanskih obveznica.

Nova predsjednica ECB Lagarde je izjavila da ono što je uvedeno nije bilo s namjerom da se kazne štediša u bankama, već jednostavno da se pokušaju stimulirati aktivnosti i investicije. Lagarde je dalje obrazložila da je to politika koja je postala neophodna jer je djelomično dio monetarne politike, ali da će doći momenat kada će biti potrebno postaviti pitanje oko ravnoteže između pozitivnih i negativnih učinaka kamatnih stopa. Pitanja koja je Lagarde navela su: do koje razine su takve kamatne stope pozitivne po investicije i do koje razine je to podnošljivo za štediša. U promatranom razdoblju su objavljeni bitni ekonomski podaci za eurozonu, kao što je očekivan pad stope inflacije u listopadu (0,7%) te veći tromjesečni rast GDP-a eurozone od očekivanog, koji je iznosio 0,2%. Podaci ECB su pokazali da je kreditiranje kompanija u eurozoni u rujnu smanjeno, a sve veće članice su zabilježile rekordan pad, što sugerira da je usporenje gospodarskoga rasta ove regije sve jače i šire rasprostranjeno. Na razini eurozone kreditiranje kompanija u rujnu je smanjeno na 3,7% sa 4,3% iz kolovoza, a pad su zabilježili Francuska, Njemačka, Italija i Španjolska.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red.br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Monetarni agregat M3 – EZ (G/G) RUJAN	5,7%	5,5%	5,8%
2.	Stopa inflacije – EZ (prelim.) LISTOPAD	0,7%	0,7%	0,8%
3.	Temeljna stopa inflacije – EZ (prelim.) LISTOPAD	1,0%	1,1%	1,0%
4.	GDP – EZ (tromjesečno) prelim. III tromjesečje	0,1%	0,2%	0,2%
5.	GDP – Francuska (tromjesečno) prelim. III tromjesečje	0,2%	0,3%	0,3%
6.	GDP – Austrija (tromjesečno) prelim. III tromjesečje	-	0,1%	0,1%
7.	GDP – Italija (tromjesečno) prelim. III tromjesečje	0,0%	0,1%	0,1%
8.	GDP – Španjolska (tromjesečno) prelim. III tromjesečje	0,4%	0,4%	0,4%
9.	GDP – Belgija (tromjesečno) prelim. III tromjesečje	-	0,4%	0,3%
10.	Stopa nezaposlenosti – EZ RUJAN	7,4%	7,5%	7,5%
11.	Stopa nezaposlenosti – Italija (prelim.) RUJAN	9,6%	9,9%	9,6%
12.	Stopa nezaposlenosti – Belgija RUJAN	-	5,6%	5,5%
13.	Stopa nezaposlenosti – Njemačka RUJAN	5,0%	5,0%	5,0%
14.	Maloprodaja – Njemačka (G/G) RUJAN	3,3%	3,4%	3,1%
15.	Indeks ekonomskog povjerenja – EZ LISTOPAD	101,1	100,8	101,7

SAD

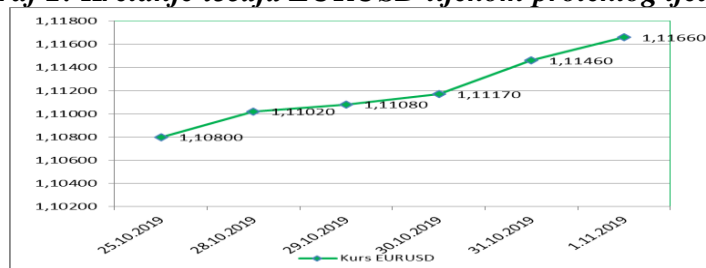
Prinosi na američke obveznice su tijekom prošlog tjedna smanjeni za 7 do 8 baznih bodova, pod utjecajem odluke Feda, te špekulacija o nepostizanju trgovinskog sporazuma između SAD i Kine u dugom roku. **Na prošlotjednoj sjednici FOMC-a donesena je odluka o smanjenju referentne kamatne stope za 25 baznih bodova, što znači smanjenje ciljane razine stope na raspon 1,50%-1,75%, dok je kamatna stopa na višak rezervi, također, smanjena za 25 baznih bodova na 1,55%.** Odluke Feda bile su u skladu s tržišnim očekivanjima. Nakon sjednice je priopćeno da će FOMC nastaviti da prati implikacije dolazećih informacija na ekonomske izgleda, kako bude vršio procjenu odgovarajuće putanje za ciljanu razinu kamatnih stopa. Priopćeno je i to „da je kumulativna monetarna politika pružala i da će nastaviti da pruža značajnu podršku ekonomiji“ te da vidi „da su rizici po izgleda možda čak i pomjereni u pozitivnom smjeru“. Predsjednik Feda Powell je izjavio da je monetarna politika „na dobrom mjestu“ te je istaknuo da će biti potrebna ponovna procjena ekonomskih izgleda kako bi se eventualno promijenila podobnost trenutnog stava oko monetarne politike.

Tablica 4: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	GDP – preliminarni podatak (G/G)	III tromjesečje	1,6%	1,9%	2,0%
2.	Indeks osobne potrošnje – finalni podatak	III tromjesečje	2,6%	2,9%	4,6%
3.	PCE deflator (G/G)	RUJAN	1,4%	1,3%	1,4%
4.	Indeks osobnih prihoda (M/M)	RUJAN	0,3%	0,3%	0,5%
5.	Indeks osobnih rashoda (M/M)	RUJAN	0,3%	0,2%	0,2%
6.	Zalihe u veleprodaji (M/M) P	RUJAN	0,2%	-0,3%	0,0%
7.	Zahtjevi za hipotekarne kredite	25. LISTOPADA	-	0,6%	-11,9%
8.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	26. LISTOPADA	215.000	218.000	213.000
9.	Bloomberg indeks potrošačkog povjerenja	27. LISTOPADA	-	61,0	63,4
10.	Indeks prerađivačkog sektora Fed iz Dalasa	LISTOPAD	1,0	-5,1	1,5
11.	Indeks ekonomskih aktivnosti Fed iz Čikaga	RUJAN	0,00	-0,45	0,15
12.	Potrošnja građevinskog sektora (M/M)	RUJAN	0,2%	0,5%	-0,3%
13.	Stopa nezaposlenosti	LISTOPAD	3,65	3,6%	3,5%
14.	Nefarmerski sektor	LISTOPAD	85.000	128.000	180.000
15.	Privatni sektor	LISTOPAD	80.000	131.000	167.000
16.	Prerađivački sektor	LISTOPAD	-55.000	-36.000	-5.000
17.	PMI prerađivačkog sektora F	LISTOPAD	51,5	51,3	51,1
18.	ISM prerađivačkog sektora	LISTOPAD	48,9	48,3	47,8

USD je deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURUSD zabilježio rast s razine od 1,1080 na razinu od 1,1166, što predstavlja rast od 0,78% na tjednoj razini.

Graf 2: Kretanje tečaja EURUSD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

Zemlje članice EU 27 su prihvatile zahtjev Londona za produženjem Brexita do 31. siječnja 2020. godine. Premijer Johnson je uspio da izglasa prijevremene opće izbore koji su zakazani za 12. prosinca. Sudbina Brexita će biti konačna nakon općih izbora i nakon što premijer Johnson konačno dobije odobrenje Parlamenta, čime očekuje da će probiti zastoje oko Brexita. Johnson očekuje da će osvojiti većinu, kojom će se njegov sporazum o Brexitu, koji je zaključen u posljednjem momentu, biti prihvaćen, dok njegov glavni oponent, lider Laburističke partije Corbyn, nastoji da izglasa još jedan referendum vezano za pitanje Brexita. Nacionalna partija Škotske, koja se protivi Brexitu, će pokrenuti kampanju za još jedan referendum o neovisnosti Škotske, te se nada da će ponovo osvojiti mjesta u Parlamentu koje je u 2017. godini izgubila od Konzervativne partije.

Predsjednik Trump je prilikom razgovora s političarom Farageom iz Velike Britanije vezano za Brexit, istaknuo da SAD neće moći postići trgovinski sporazum s Velikom Britanijom u dijelu „određenih aspekata sporazuma“, usprkos tvrdnjama Johnsona da će Velika Britanija imati neovisnu trgovinsku politiku. Glasnogovornik premijera je istaknuo da je premijer pregovarao o novom sporazumu koji će omogućiti osnovnu kontrolu nad domaćim zakonima, trgovinom, granicama i novcu. U sklopu ovog novog sporazuma Velika Britanija će napustiti carinsku uniju s EU, što znači samostalne i slobodne trgovinske sporazume.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Nationwide cijene kuća (G/G) LISTOPAD	0,3%	0,4%	0,2%
2.	Potrošački krediti (G/G) RUJAN	-	6,0%	6,1%
3.	Hipotekarni krediti RUJAN	65.000	65.900	65.700
4.	Monetarni agregat M4 (G/G) RUJAN	-	4,0%	3,3%
5.	Gfk povjerenje potrošača LISTOPAD	-13	-14	-12
6.	PMI prerađivački sektor LISTOPAD	48,2	49,6	48,3

Tijekom proteklog tjedna GBP je aprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Tečaj EURGBP je zabilježio pad s razine od 0,86372 na razinu od 0,86299 dok je tečaj GBPUSD povećan s razine od 1,2827 na razinu od 1,2946.

JAPAN

Proteklog tjedna je održana **sjednica MPC BoJ, na kojoj je donesena odluka da se zadrži aktualna monetarna politika.** Guverner BoJ Kuroda je izjavio da još uvijek ima prostora za smanjenje referentne kamatne stope, ukoliko globalne turbulencije počnu znatno štetiti ekonomiji te zemlje. Kuroda je, također, istaknuo da bi pretjerani pad prinosa bio nepoželjan. Iz S&P Global Ratings je priopćeno da bi japanske regionalne banke mogle da zabilježe pad operativne dobiti i do 21% ukoliko BoJ dodatno smanji negativne kamatne stope. Dalje, navodi da bi smanjenje kratkoročne kamatne stope za 0,1% moglo dovesti do smanjenja operativne dobiti i većih komercijalnih banaka do 6%.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

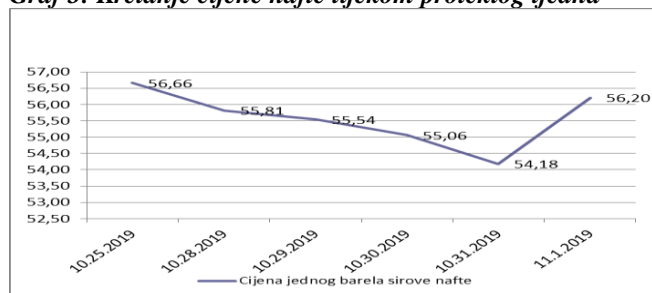
Red. br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Stopa nezaposlenosti RUJAN	2,2%	2,4%	2,2%
2.	PMI indeks prerađivačkog sektora F LISTOPAD	-	48,4	48,9
3.	Indeks uslužnog sektora (G/G) RUJAN	0,5%	0,5%	0,5%
4.	Maloprodaja (G/G) RUJAN	6,05	9,1%	1,8%
5.	Industrijska proizvodnja (G/G) P RUJAN	-0,1%	1,1%	-4,7%
6.	Porudžbine građevinskog sektora (G/G) RUJAN	-	-6,8%	-25,9%
7.	Indeks potrošačkog povjerenja LISTOPAD	35,3	36,2	35,6

JPY je tijekom proteklog tjedna deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURJPY zabilježio rast s razine od 120,41 na razinu od 120,80. JPY je aprecirao u odnosu na USD, te je tečaj USDJPY zabilježio pad s razine od 108,67 na razinu od 108,19.

NAFTA I ZLATO

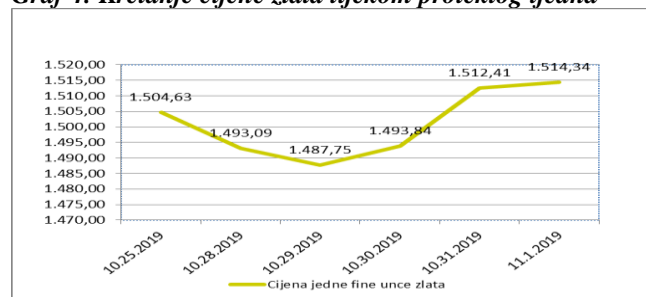
Na otvaranju njujorške burze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 56,66 USD (51,14 EUR). Tijekom proteklog tjedna cijena nafte je do petka bilježila smanjenje. Iako se očekivalo da bi se cijena nafte u proteklom tjednu mogla smanjiti za 4% na tjednoj razini, to se, ipak, nije desilo, te je smanjenje bilo znatno manje. Početkom tjedna cijena nafte je smanjena nakon što je Rusija sugerirala da je još uvijek rano da se pregovara o većem smanjenju obujma proizvodnje nafte. Ovakva priopćenja Rusije su pojačala sumnju u mogućnosti OPEC-a i suradnika da balansiraju ponudu nafte u uvjetima pogoršanja izgleda tražnje za ovim energentom. Dalji pad cijene ovog energenta je nastavljen nakon što su objavljena izvješća koja su pokazala da je u SAD došlo do rasta zaliha ovog energenta, ali i nakon što su se pojavile špekulacije da je Saudijska Arabija spremna za veće smanjenje proizvodnje nafte. Do četvrtka cijena nafte je nastavila da se smanjuje, kako su se pojačale tenzije na relaciji Kina-SAD. Koncem tjedna cijena nafte je povećana, nakon što su objavljene pozitivne vijesti s tržišta rada u SAD. Ovi podaci su pojačali očekivanja investitora vezano za pitanje ekonomskog rasta u SAD, što je potaklo tražnju za naftom. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte iznosila je 56,20 USD (50,33 EUR). Na tjednoj razini cijena nafte je smanjena za 0,81%.

Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Na otvaranju londonske burze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.504,63 USD (1.357,97 EUR). Do sredine tjedna cijena zlata je bilježila smanjenje pod utjecajem očekivanja rezultata sastanka FOMC-a i odluke o očekivanom smanjenju referentne kamatne stope. Hedž fondovi, kao i menadžeri na tržištu novca su povećali svoje duge pozicije u zlatu, jer su iskoristili pad cijene ovog plemenitog metala. Koncem tjedna cijena zlata je nastavila da bilježi rast, održavajući se preko razine od 1.500 USD po unci, pod utjecajem znakova daljih geopolitičkih i ekonomskih previranja, usprkos tome što je Fed signalizirao da u skorijem razdoblju neće biti potrebna dodatna monetarna popuštanja. Investitori prepoznaju niz globalnih rizika, počevši od trgovinskog rata i geopolitičkih tenzija koji pojačavaju tražnju za sigurnim investicijama poput zlata. Odluke Feda s posljednje sjednice dale su dodatnu podršku cijeni zlata, te je zlato postalo konkurentno u odnosu na druge investicijske instrumente. Usprkos tome što su objavljeni pozitivni podaci s tržišta rada u SAD, što je protumačeno kao pozitivan znak, cijena ovog plemenitog metala je nastavila da bilježi rast, što pokazuje da investitori još uvijek nisu spremni da smanje investicije u zlato. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.514,34 USD (1.356,21 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na temelju njih.